

EU A ASIE

Listopad 2024

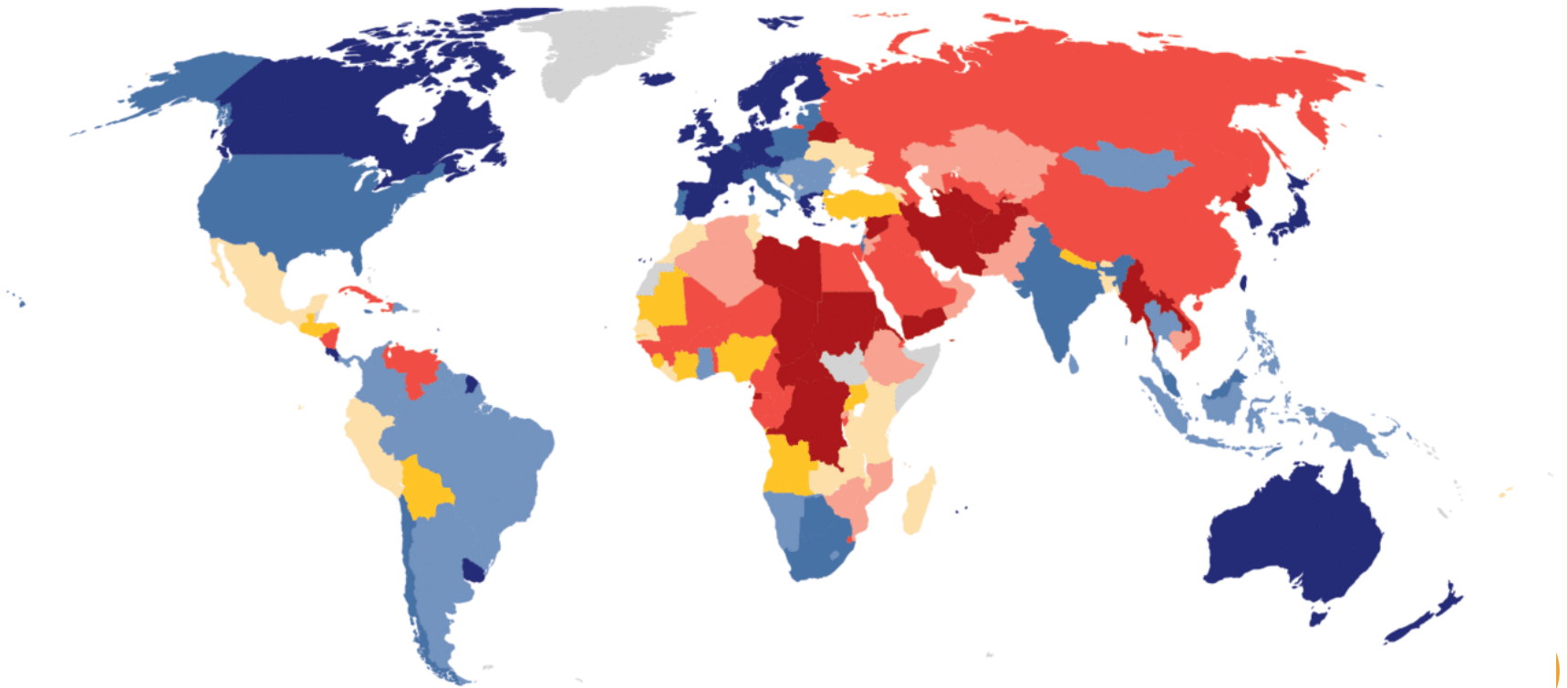

ASIE

- Rozsáhlý kontinent s různými problémy
- Neformuje region – nutnost „rozparcelovat“ na sub-regiony – nemožnost celoasijské strategie
- Velmi nerovnoměrný ekonomický i politický vývoj
- Celkově slušná úroveň bezpečnosti
- Evropská „koloniální stopa“ v mnoha státech regionu

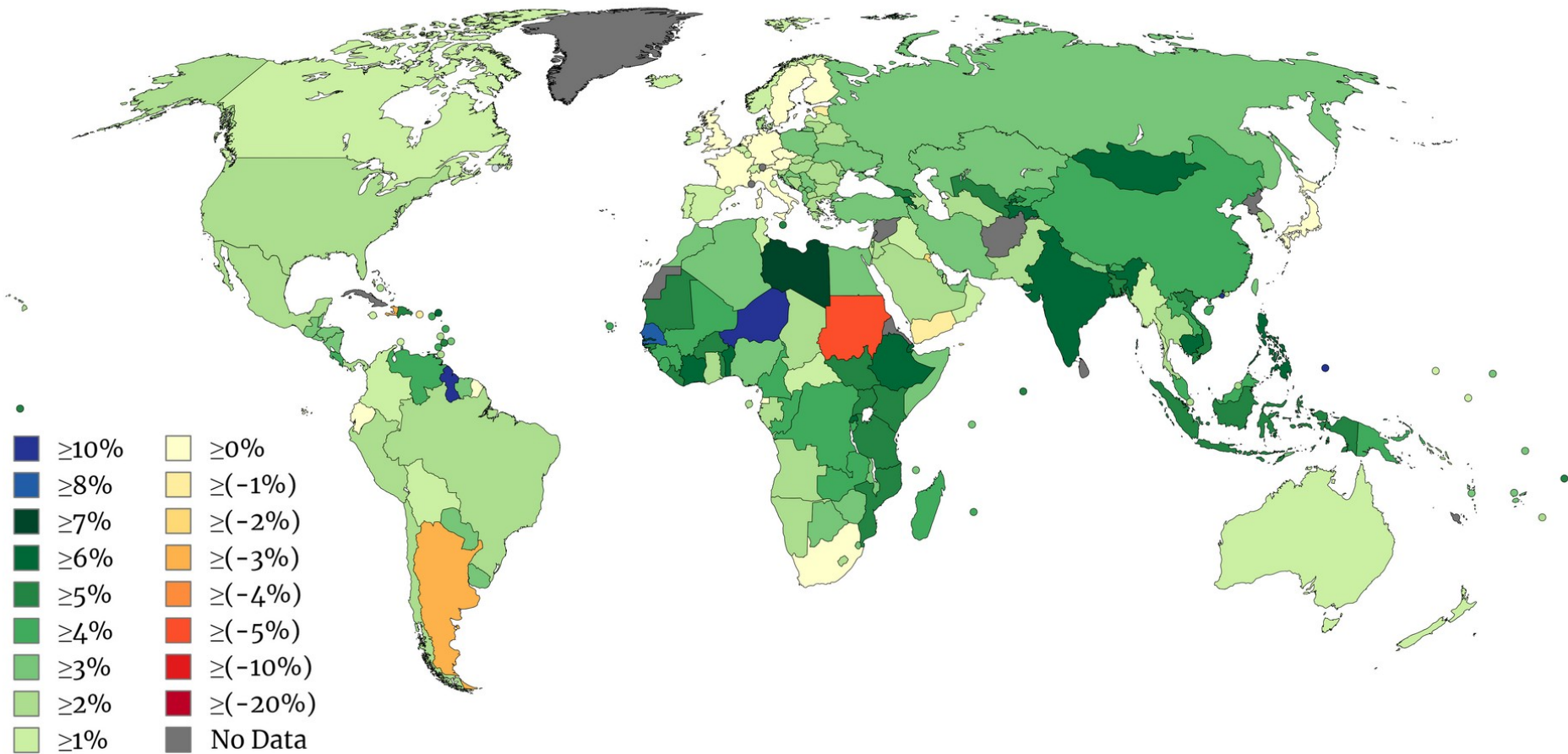
Democracy index, 2023

Source: EIU

Countries by Real GDP Growth Rate in 2023

Source: IMF World Economic Outlook Database, April 2024

EU A ASIE

- Přesun moci ze Západu na Východ?
- Potřeba vyrovnat se s vlivem Číny, Spojených států a v některých oblastech i Ruska a Indie
- Omezená regionální integrace – těžké hledat partnery na vyšší úrovni

SPOJENÉ STÁTY A ASIE

- Postupný přesun pozornosti z atlantického prostoru do pacifického
- „Přepivotování“
- Především kvůli Číně
- Spojené státy mají v oblasti země, které jim jsou blízké – Jižní Korea, Japonsko

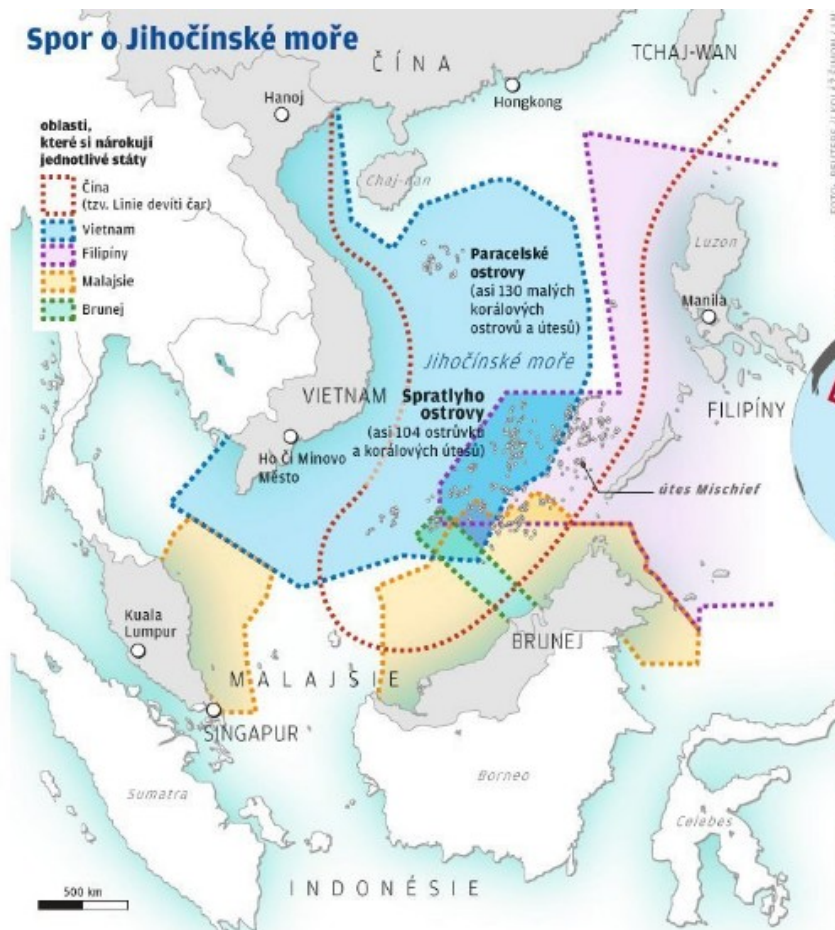

BEZPEČNOSTNÍ OTÁZKY

- V minulosti problém s komunistickými režimy – konflikty
- Dnes pravděpodobně nejdůležitější otázka vlivu Číny
- Nárůst čínské armády
- Jihočínské moře – suroviny
- EU se účastní Dialogu ze Šangri-La

Spor o Jihočínské moře

Čínská plavidla na útesu Mischief, náležícím ke sporným Spratlyho ostrovům, navrší písek a zvětšují tak jeho rozlohu

ASEM

- Inter-regionální partnerství od roku 1996
- Protiváha APEC?
- Některé asijské země nebyly myšlenky příliš nakloněny (Čína, Japonsko)
- Zabývá se především ekonomickými otázkami
- Nepokrývá všechny asijské země, i když se rozšiřuje
- 2004 a 2005 problémy ohledně pozice EU k Barmě
- „Talk shop“
- Není příliš vidět
- Schází se jednou za dva roky, naposledy 2021 v Kambodže – problematika post-covidových vztahů

ASEM PARTNERS

▶ **65%**
GLOBAL GDP

▶ **60%**
WORLD POPULATION

▶ **55%**
GLOBAL TRADE

JIHOVÝCHODNÍ ASIE

- Dynamický region
- Růst HDP v průměru přes 5 procent v poslední dekádě
- Vysoká závislost na obchodu
- Některé státy procházejí demokratizačním procesem – Barma? (moc se nedaří)
- Spolupráce v rámci ASEAN

EU A JIHOVÝCHODNÍ ASIE

- Výhoda – EU nepředstavuje hrozbu (jako Čína nebo USA)
- Na druhou stranu není chápána jako politicky silný aktér v regionu
- Bezpečnostní hledisko akcentovala jen Británie
- EU důležitý obchodní a investiční partner

EU - ASEAN

- Vytvořen 1967 – silná bezpečnostní rovina
- Prakticky jediný regionální partner v Asii
- Region-region FTA rozhovory selhaly v roce 2009
- EU vyjednává FTA s jednotlivými zeměmi regionu
- V roce 2015 – zpráva – EU a ASEAN: Partnerství se strategickým cílem

EU – JIŽNÍ KOREA

- FTA – ve své době druhá největší bilaterální FTA na světě
- Nejhlubší FTA, kterou kdy EU sjednala
- EU nedokáže pomoci Koreji v bezpečnostních otázkách
- Problém s dovozy aut – Francie, Itálie
- Naopak Německu se otevřel tamní automobilový trh

EU-JAPONSKO

- Vztahy primárně v ekonomické rovině
- Japonsko je dnes podobně jako EU „soft power“
- Obdobně jako EU preferuje multilaterální fóra
- Od roku 1991 se konají každoroční summity
- V roce 2001 Akční plán EU-Japonsko – posun i do více politických a bezpečnostních otázek
- EU je největší příjemce japonských FDI
- V roce 2018 uzavřena dohoda o FTA – třetina světového HDP – vzkaz proti protekcionismu
- V EU by měl těžit potravinářský sektor, v Japonsku automobilky

EU A ÍRÁN

- Složitý vztah, nyní i s ohledem na vazby Íránu na Rusko
- V centru Dohoda o jaderném programu (JCPOA) – odlišný přístup EU a USA – ty v roce 2018 pod Trumpem odstoupily
- EU kritická k porušování lidských práv, finančně se prakticky neangažuje, aplikuje zbrojní embargo
- V roce 2022 rozšířeny sankce, především v souvislosti s Ruskem

